

รายวิชา นาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๔

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ผู้สอน

ครูโชติกา สมพงษ์

เรื่อง

บทบาทหน้าที่ ในการจัดการแสดงละคร (1)

บทบาทหน้าที่
ในการ
จัดการแสดงละคร
(1)

จุดประสงค์การเรียนรู้

มีความรู้ความเข้าใจและร่วมจัดการแสดง
ตามบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง
จัดการแสดงละครตามโครงร่างบทละคร
โดยแบ่งหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่
ของการจัดการแสดงละคร

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

โหมโรง เดอะมิวสิคัล 2561 Trailer 2

เผยแพร่โดย : Siam Pic-Ganesha

เผยแพร่วันที่ 23 เมษายน 2561

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=2FFJ1Ubx1q4&feature=youtu.be>

คำถามชวนคิด ?

ถ้านักเรียนมีส่วนร่วม
ในการจัดการแสดง
จะเลือกทำหน้าที่ใด เพราะอะไร

เทคนิคการแสดงพื้นฐาน

เทคนิคการจัดการแสดง
มีความสำคัญที่จะทำให้การแสดงนั้น
สมบูรณ์และมีความสมจริงมากขึ้น
อีกทั้งเป็นการช่วยเสริมสร้าง
จินตนาการให้กับผู้ชม

ขอขอบคุณ Mixer. 6 พฤษภาคม 2018. "โหมโรง เดอะมิวสิคัล" ละครเวทีสุดยิ่งใหญ่แห่งปี ทำผู้ชมน้ำตาท่วมเวที
ซาบซึ้ง อิ่มเอมใจ สนุกครบรส. [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก <https://matemnews.com/News/26861>. วันที่สืบค้นข้อมูล 24 ธันวาคม 2562

การสร้างความสำเร็จ

ขอขอบคุณ Mixer. 6 พฤษภาคม 2018 . “โหมโรง เดอะมิวสิคัล” ละครเวทีสุดยิ่งใหญ่แห่งปี ทำผู้ชมน้ำตาท่วมเวที
ซาบซึ้ง อิ่มเอมใจ สนุกครบรส”. [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก <https://matemnews.com/News/26861>. วันที่สืบค้นข้อมูล 24 ธันวาคม 2562

การสวมบทบาทของตัวละครในเรื่องนั้น
ผู้แสดงจะต้องสร้างความเชื่อให้คนดูเกิด
ความเชื่อให้ได้ว่าตนและอุปกรณ์ต่าง ๆ
ที่ประกอบฉากในเรื่องเป็นเรื่องจริง

ขอขอบคุณ Mixer. 6 พฤษภาคม 2018 . “โหมโรง เดอะมิวสิคัล” ละครเวทีสุดยิ่งใหญ่แห่งปี ทำผู้ชมน้ำตาท่วมเวที
ซาบซึ้ง อิ่มเอมใจ สนุกครบรส". [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก <https://matemnews.com/News/26861>. วันที่สืบค้นข้อมูล 24 ธันวาคม 2562

A man in traditional Thai attire, consisting of a light-colored long-sleeved shirt and yellow trousers, stands on a stage with his arms crossed. He is looking towards the right. The background is a dark stage with red curtains.

ผู้แสดงจะต้องศึกษาบทละคร ตัวละคร
ที่ตนต้องแสดงอย่างละเอียดนับตั้งแต่
บุคลิกลักษณะนิสัยของตัวละคร กิริยา
ท่าทางและอารมณ์ของตัวละคร

A man in traditional Thai attire, consisting of a light-colored long-sleeved shirt and red trousers, is sitting on a stage. He is looking down at a large, dark, conical object on the floor in front of him. The background is a dark stage with red curtains.

ขอขอบคุณ Mixer. 6 พฤษภาคม 2018 . “โหมโรง เดอะมิวสิคัล” ละครเวทีสุดยิ่งใหญ่แห่งปี ทำผู้ชมน้ำตาท่วมเวที
ซาบซึ้ง อึ้งเอมใจ สนุกครบรส". [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก <https://matemnews.com/News/26861>. วันที่สืบค้นข้อมูล 24 ธันวาคม 2562

การแสดงร่วมกับผู้อื่น

ขอขอบคุณ มาตามองทัวร์ 9 สิงหาคม 2060 มาดูกับมาตาม: "สี่แผ่นดิน เดอะมิวสิคัล"

ปี 60 น้ำตาท่วมเวที. [ออนไลน์]

เข้าถึงได้จาก <https://www.thairath.co.th/entertain/movie/1032509>. วันที่สืบค้นข้อมูล 24 ธันวาคม 2562

ผู้แสดงจะต้องฝึกการเจรจากับ
ผู้ร่วมแสดง ไม่ควรท้องบทเพียงลำพัง
คนเดียว เพื่อจะได้สัมผัสกับปฏิกิริยา
ของตัวละครอื่น ๆ จะช่วยทำให้
สามารถเข้าถึงบทบาทของตัวละครได้
ลึกซึ้งขึ้น เวลาแสดงจริงจะได้
สอดคล้องประสานกัน

ขอขอบคุณ มาตามองทิวร์. 9 สิงหาคม 2060 .มาดากับมาดาม: "สี่แผ่นดิน เดอะมิวสิคัล"

ปี 60 น้ำตาท่วมเวที. [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก <https://www.thairath.co.th/entertain/movie/1032509>. วันที่สืบค้นข้อมูล 24 ธันวาคม 2562

บทบาทและหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ ในการสร้างละคร

---

1. ผู้อำนวยการแสดง (Producer)

คือ ผู้จัดหรือหัวหน้าคณะ
ในการจัดแสดงละครแต่ละครั้งเป็น
ผู้กำหนดนโยบาย รูปแบบการแสดง
เรื่องที่จะนำมาแสดง จัดสรรหน้าที่
ของแต่ละฝ่าย ดูแลงบประมาณ
เป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ

2. ผู้กำกับการแสดง (Director)

ควบคุมผู้แสดงให้แสดง
ให้สมบทบาทตามบทที่กำหนดไว้
จัดองค์ประกอบต่าง ๆ ของละคร
ให้มีความสมจริง

3. ผู้กำกับเวที (Stage Manager)

เป็นผู้รับผิดชอบต่อจาก
ผู้กำกับการแสดง เฉพาะในเรื่อง
การแสดงบนเวที มีหน้าที่ดูแล
ความเรียบร้อยของเวที เป็นผู้เดียว
ที่สั่งให้การแสดงเริ่มหรือหยุด

4. ผู้เขียนบท (Play Wright)

ผู้เขียนบท (Play Wright)
เป็นผู้ทำหน้าที่เขียนบทละคร
สร้างโครงเรื่อง คำพูดและเหตุการณ์

5. ผู้จัดการฝ่ายธุรการ (House Manager)

เป็นฝ่ายจัดการทุกอย่าง
เกี่ยวกับธุรกิจของโรงละครจัด
สถานที่แสดง ดูแลการจำหน่ายบัตร
ที่นั่ง รับผิดชอบเกี่ยวกับผู้ดู

6. เจ้าหน้าที่เครื่องแต่งกาย และแต่งหน้า (Costume & Make up)

ต้องรู้ว่าจากใด ผู้แสดง
มีตัวละคร กี่ตัว ใช้ชุดสีอะไร
แบบไหน ส่วนเครื่องแต่งหน้า
ต้องเตรียมให้พร้อม

7. นักแสดง (Actor)

คือ ผู้ที่สวมบทบาทเป็น
ตัวละคร เพื่อถ่ายทอดเรื่องราว
และความรู้สึกนึกคิดที่อยู่
ในบทละครมาสู่ผู้ชม

ฉาก

คือ ลักษณะโครงสร้างด้านหน้าของฉาก
ที่มีหลายส่วนประกอบกันเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อม
ที่เป็นสถานที่ให้ตัวละคร รวมทั้งเป็นแบ็คกราว
ด้านหลังตัวละครที่อยู่บนเวที รูปแบบฉาก
จึงสามารถสื่อสถานที่และเหตุการณ์ต่าง ๆ
ในฉากได้ชัดเจน จึงแบ่งออกได้ 3 รูปแบบ คือ

ฉาก

1. รูปแบบฉากภายใน

จะแสดงให้เห็นถึงสถานที่ที่เป็นภายในอาคาร
สถานที่ต่าง ๆ เช่น ภายในที่พักอาศัย ในรถประจำทาง
ในเรือ ฯลฯ

ฉาก

2. รูปแบบฉากภายนอก

แสดงให้เห็นภายนอกสถานที่ต่าง ๆ
เช่น สวนหน้าบ้าน ในป่า ไร่หน้าบ้าน ฯลฯ

ฉาก

3. รูปแบบผสมฉากภายในกับฉากภายนอก
แสดงให้เห็นภายใน และภายนอกสถานที่
ไปพร้อมกัน จะอาศัยการออกแบบแสงประกอบฉาก
ให้สว่างเน้นจุดที่ต้องการให้เห็น เพื่อให้เห็นฉาก
โดยภาพรวมทั้งภายในภายนอกพร้อมกับแสงบนเวที

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

1. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น 3 ฝ่าย

- ฝ่ายอำนวยการแสดง
- ฝ่ายจัดการแสดง
- ฝ่ายธุรการ

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

2. คัดเลือกผู้แสดง ให้มีความสอดคล้อง
กับบทบาทของตัวละครนั้น ๆ และถ้าเป็น
การแสดงประเภทรำ ละคร ระบำ ฟ้อน เซิ้ง
ควรเลือกผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะ
ใกล้เคียงกัน เพื่อความสมดุลในการแสดง

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

3. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงาน

ให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เช่น

- มอบหมายเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

ให้กับเจ้าหน้าที่เหรียญก

- มอบหมายการจัดทำฉากให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิค เป็นต้น

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

4. จัดการประชุมติดตามผลการทำงาน
ของแต่ละฝ่าย ซึ่งหัวหน้าจะเป็นผู้รายงาน
ความคืบหน้า อุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ
ให้ผู้กำกับการแสดงและหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ
รับรู้ และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

5. **ฝึกซ้อมการแสดง** มีการกำหนดการซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่

6. **จัดการแสดงจริง** เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะทุกฝ่ายจะต้องทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

7. การสรุปและประเมินผลการแสดง

เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ทุกฝ่ายจะประชุม
สรุปร่วมกันและประเมินผลการจัดการ
แสดงและนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข
ให้ดียิ่งขึ้นในการจัดการแสดงในครั้งต่อไป

เรียงลำดับขั้นตอนในการจัดการแสดง

6

จัดการแสดงจริง

5

ฝึกซ้อมการแสดง

1

แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

2

คัดเลือกผู้แสดง

4

จัดการประชุมติดตามผลการทำงานของแต่ละฝ่าย

7

การสรุปและประเมินผลการแสดง

3

เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงานให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ

ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

ขอขอบคุณ ชุมชอกแซก ! May 14, 2018. รีวิว “แม่นาคพระโขนง เดอะมิวสิคัล 2561” ให้เต็ม 100. [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก <http://zoomzogzag.com/2018/05/14/re-maenak-prakanong-the-musical18/>. วันที่สืบค้นข้อมูล 24 ธันวาคม 2562

ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก

รู้จักการวิเคราะห์ วิจารณ์การแสดงอย่างมีเหตุผล

สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้

เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ทำให้เกิดความสามัคคี
ร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน

เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง

เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ช่วยผ่อนคลายความเครียด
ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ใบงาน แบบบันทึกผลการสร้างสรรค์ละคร

เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดงละคร

ละครที่สร้างสรรค์ เรื่อง.....

เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ.....

บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง

๑. ผู้อำนวยการแสดง.....

๒. ผู้กำกับการแสดง.....

๓. ผู้เขียนบท.....

๔. ผู้กำกับเวที.....

ใบงาน แบบบันทึกผลการสร้างสรรค์ละคร

เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดงละคร

๕. ผู้ดูแลเครื่องแต่งกาย แต่งหน้าและอุปกรณ์.....

๖. นักแสดง.....

นักเรียนได้รับประโยชน์จากการสร้างสรรค์ละครเรื่องนี้อย่างไร

.....

.....

บทเรียนชั่วโมงถัดไป

บทบาทหน้าที่

ในการ

จัดการแสดงละคร

(2)

